

**Pázmány Péter Katolikus Egyetem által indítandó
gyógypedagógia alapképzési szak - pszichopedagógia
szakirány nyilvántartásba vétele**

A MAB Testület 2024/2/VII sz. határozata

A Testület nem támogatja a gyógypedagógia alapképzési szak - pszichopedagógia szakirány indítását a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB Testület határozatához

A szakot felépítő tudományágak, szakterületek, valamint az ezeket megjelenítő ismeretkörök és tantárgyak a jelzett kredittartományokban vannak. A tanterv szerkezete nem megfelelő, keverednek az általános gyógypedagógusi kompetenciához, a szakirányhoz tartozó és a szakiránybővítő ismeretekhez tartozó tartalmak. Például az Írás, olvasás tanítás tárgyak tantárgypedagógiája című tantárgy nem kifejezetten pszichopedagógia specifikus ismeret, mégis a szakirány tantárgylistájában szerepel, a 7. félévben. Később szerepel a képzésben, mint az írás – olvasás zavarainak a tárgyalása a pszichopedagógiai alapismeretekben. Az általános szakmódszertani jellegű tárgyak inkább a törzsanyag ismeretköreihez illeszkednek. Ugyanakkor a Beilleszkedési zavarok, deviáns viselkedés című tárgy tartalma a pszichopedagógia szakirányhoz illik, de a törzsanyag ismeretkörei között szerepel. A pszichopedagógia módszerei című tantárgy szintén nem a szakirány tantárgyai között szerepel, hanem a szakiránybővítő ismeretek között.

Az ismeretek egymásra épülése a tantárgyi szerkezet meg nem felelősége miatt nem biztosított.

A képzés tantárgyleírásai és a megadott szakirodalmak nem biztosítják a képzési cél, valamint az előírt kimeneti kompetenciák elérését a képzési időn belül. Ennek oka, hogy a gyógypedagógiai rehabilitációs – rehabilitációs feladatokra való felkészítés egyáltalán nem jelenik meg a képzési programban, a súlyos tanulási zavar kezelésére vonatkozó szakértelem kialakítása pedig nem elég hangsúlyos.

A tantárgyleírások szakmai tartalmának bemutatása eltérő színvonalú. A pedagógiai és pszichológiai tartalom nagyobb hangsúllyal jelenik meg, mint a gyógypedagógiai. Előfordul, hogy kulcsismereteket tartalmazó tantárgy esetében nem gyógypedagógia specifikus szakmai tartalom és szakirodalom jelenik meg (például A tanulási képességek, részképességek fejlesztése különböző életkorokban című tantárgynál).

Bár több tárgyban is említésre kerül a tárgyleírásban a súlyos tanulási zavar, egyikben sem szerepel annak komplex értelmezése, diagnosztikája, gyógypedagógiai módszertana. Ennek a területnek az ellátása három szakirány jogszabályban rögzített kompetenciája a köznevelésben mind az SNI, mind pedig a BTMN előfordulása esetén, ezek a logopédia, a tanulásban akadályozottak pedagógiája és a pszichopedagógia. A tervezett képzés nem készíti fel a feladat ellátására.

További probléma, hogy mind kreditértékeket, mind a tartalmi kereteket és szakirodalmat illetően is hiányosak és szűk keresztmetszetűek a gyerekvédelem, magatartás- és viselkedésszabályozás, büntetésvégrehajtás, reszocializáció, hátrányos helyzet, szenvedélybetegség témák, amelyek a pszichopedagógiát legitimálják. A képzési tervben a fókusz a korai intervención van.

A Gyógypedagógiai diagnosztika című tárgy leírásában szerepelnek a következők: „ADHD: tanulásszervezés, irányítás, támogatás iskolai keretek között. Problémás viselkedések kezelése, krízisintervenció. Kortárs kapcsolatok, kortárs segítség, érzékenyítés.” Ezek az ismeretek nem a diagnosztikához tartoznak, hanem a gyógypedagógiai/pszichopedagógiai támogatáshoz, intervencióhoz. A tárgyhoz tartozó szakirodalom sem fedi le a felsorolt tartalmakat. A Bevezetés a pszichopedagógia témakörébe - pedagógiai diagnosztika című tantárgy ismeretanyagában nem jelenik meg a pedagógiai diagnosztika, a tantárgy ismeretanyaga a pszichopedagógia elméleti alapjaira, a pszichopedagógiai támogatás célcsoportjaira, színterére, különböző ellátórendszerekre fókuszál. Az elsajátítandó ismeretanyagból teljesen hiányzik a pszichopedagógiai tevékenység a köznevelés rendszerében ismeretanyag.

A gyakorlati képzés koncepciója és kreditértéke az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során nem megfelelő. Nem teljesül a KKK-nak az az előírása, mely szerint: „Az összefüggő szakmai gyakorlat, a képzés utolsó félévében folyó egyéni gyakorlat, amelynek kreditértéke egy gyógypedagógiai szakirány elvégzése esetén 30 kredit.” A kötelezően előírt összefüggő szakmai gyakorlatra előírt 30 kreditből 10 kredit szétosztásra kerül az 5-7. félévben három különböző gyakorlat között. A köznevelés, a büntetésvégrehajtás, a gyermekvédelem, az egyéb egészségügyi intézmény nem jelenik meg a szakmai gyakorlók helyek között.

A képzési programban az elmélet-gyakorlat aránya 34,2 % elmélet és 65,8 % gyakorlat, ami eltér a KKK-ban meghatározott orientációtól (kiegyensúlyozott: 40-60 százalék).

A záróvizsga két részből áll, szakdolgozatvédésből és portfólió bemutatásából, az utóbbiról azonban a képzési terv nem tartalmaz információt.

A szakfelelős az intézménynek „akkreditációs” nyilatkozatot adott, teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) egyetemi docens. Több éves oktatói és kutatói tapasztalattal rendelkezik, szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban van a szak képzési programjával, e szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel rendelkezik, megfelel a szakfelelőssel szemben támasztott követelményeknek.

A szakirány felelős kutatási területe, oktatási tevékenysége illeszkedik az általa gondozott szakirányhoz.

Az oktatói kör szaktárgyi jártassága, gyakorlata, tudományos aktivitása és eredményessége nem adnak megfelelő háttérrel szak oktatásához. Ennek oka, a képzésen oktatók gyógypedagógiához, pszichopedagógiához nem vagy alig kapcsolódnak, miközben gyógypedagógia tartalmú ismeretanyagokért is felelnek. Az oktatói adatlapok néhány esetben hiányosak. A szakfelelősön kívül csak az óraadó oktatók között van három, nem pszichopedagógia szakirányon végzett gyógypedagógus. Az általuk tanított tantárgyak esetében az ő végzettségbeli kompetenciájuk is hiányzik egyes témák esetében, például gyermekjog, funkcionális anatómia, neuroanatómia.

Az egyetem infrastruktúrája megfelelő. A könyvtár szakirodalmi felszereltsége nem ítélt meg.

I.1.-I. 2. A tanterv, a tantárgyi programok, tantárgyleírások szakmai tartalmának megfelelése	
A szak képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) leírtak	nem felel meg
A szakmai tartalmak (tantárgyleírások, megadott szakirodalmak) biztosítják-e a képzési cél, az előírt kimeneti kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) elérését az adott képzési időn belül.	nem felel meg
I.3. A tervezett képzési folyamat, a módszerek, eszközök, eljárások megfelelése	
a) A tanulástámogatás intézményi eszközrendszere (tananyag, segédletek, tutor/mentor rendszer), az oktatási módszertan (ismeretátadási módok) korszerűsége, alkalmassága a hatékony ismeretszerzésre.	közepes
b) A gyakorlati képzés összhangja a szak orientációjával, körülményei, szervezetsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során.	nem felel meg
c) Az ismeretellenőrzési, értékelési módszerek, eljárások (beleértve a záróvizsgát is) alkalmassága a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére.	nem felel meg
II. A képzés személyi feltételei	
II.1. A szakfelelős és/vagy szakirány-felelős(ök) megfelelése	teljes
II. 2. A szakon oktatók	
a) A felelősök (ismeretkör, ill. ismeretkörbe nem tartozó, önálló tantárgy felelősei) megfelelése (székhelyen kívül /is/ folytatandó képzésben a kihelyezett képzésért felelős helyi oktató is).	nem felel meg
b) A szak összes intézményi oktatójának, a teljes oktatói körnek a megítélése /székhelyen kívül (is) folytatandó képzésben a képzésbe bevont helyi illetőségű oktatók is, idegen nyelven (is) folytatandó képzésben az oktatók előadóképes idegennyelv-tudásának megítélése is/.	nem felel meg
III. Szakterületi infrastrukturális feltételek	
Infrastrukturális alapfeltételek (tanterem, előadóterem, laboratóriumok, műhelyek, gyakorlóhelyek és felszereltségük) és az oktatási eszköztárak (számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság stb.), valamint a (intézményi és azon kívüli) gyakorlati képzés feltételei.	megfelel
Könyvtári ellátottság és a szolgáltatások, kötelező szakirodalmak elérhetősége, szakdolgozatok elkészítésének feltételei, tanulást segítő eszközök, tankönyv, jegyzet ellátás stb. (idegen nyelven folyó képzésben az adott idegen nyelvű anyaggal).	nem ítélt meg

Budapest, 2024. február 23.

M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

Prof. Dr. Csépe Valéria
a MAB elnöke